

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscrisurile
nu se retrimit.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf.
Max. Augenthaler & Emerich Losner.
Heinrich Schalek. Rudolf Mosse.
A. Oppelke Nachf. Anton Oppelke.
In Budapesta: A. V. Goldberger.
Eckstein Bernat. In Ham-
burg: Marolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
riă garmond pe o coloană 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tariful și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o
seriă 10 or. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U L I X I I

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea. Piața mare
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr.
v. a. séu 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 78.

Brașov, Joi 8 (20) Aprilie.

1899.

Mișcarea de trecere în Austria.

Este cunoscut cetitorilor noștri, că încă de pe la începutul anului acestuia se agită mult din partea Germanilor naționali din Austria în sinul conaționalilor lor pentru trecerea catolicilor la protestantism. Semnalul s'a dat într-o mare intrunire, ce s'a ținut în Viena de cătră Germanii radicali cu lozinca: „Los von Rom!“, adică cu alte cuvinte, Germanii se se rupă de biserica Romei.

Ca motiv principal — și acesta este caracteristica mișcării — se aduce afirmarea, că Curia romană părtinește slavizarea Austriei și că prin urmare legătura cu Roma ar periclita în mare măsură interesele naționale ale Germanilor.

Inițiativa acestei mișcări au luat-o, cum am dis, extremii naționali germani Schönerer și soții, și tocmai acesta împrejurare, se crede, a contribuit, ca de-ocamdată rezultatele acțiunii întreprinse se nu fiă tocmai așa de îngrijitoare pentru biserica catolică, căci grupul acestor extremi este cam deochiat și în sinul Germanilor austriaci.

Cu toate acestea numărul Germanilor, cari au trecut în lunile din urmă la protestantism se urcă la peste patru mii, care deși nu este tocmai mare, e totuși, ca început, destul de considerabil.

Și pentru aceea, ca mișcarea se nu se oprască aici, ci se continue luând dimensiuni din ce în ce mai mari, pare a fi îngrijit chiar de cătră cei din Germania, de unde li-se trimite celor ce trec însemnate ajutoare materiale. Nică nu se datéză numai de acum nisuițele de-a propaga protestantismul între Germanii austriaci, ci ele își au istoria lor mai vechiă și cu mult înainte de a-se lansa lozinca cea mai nouă, această propagandă se manifesta prin treceri constante, deși în măsură foarte mică, la biserica evanghelică luterană. Numai în Viena treceau pe an în termin mediu câte-o sută de persoane.

Firesce, că mișcarea acesta mai nouă a cauzat nu numai mari îngrijiri în cercurile romano-catolice din cauza pericolului amenințator, ci a produs și o contra-mișcare însemnată. Episcopii romano-catolici au ținut conferențe în Praga și Viena, au hotărât se se dea pastorale, se se facă apeluri la mamele catolice, se se țină adunări de protestare și, în fine, a-se înființa comitete de acțiune catolice: toate cu scop de-a pune stavilă agitațiilor în favorul protestantismului și a trecerilor din sinul bisericii romano-catolice.

Un „comitet de acțiune catolică“ publică în clericalul „Vaterland“ din Viena un apel cătră catolicii Austriei, din care se vede, cât de mari îngrijiri a produs noua mișcare în sinul clerului romano-catolic din Austria. În acest apel se dice între altele: „Catolici! patrioți! Să suferim noi, ca patria noastră se

fiă inundată cu scrieri, broșuri, chipuri anticatolice și antiaustriace? Să suferim noi acestea fără a întreprinde o acțiune contrară de apărare? Acesta nu ne e permis. E datorია noastră se ne păstrăm și apărăm cele mai înalte idealuri. Să nu ne mulțumim a protesta în tăcere. Trebuie se ne rugăm, trebuie se ne sfătuim, trebuie se lucrăm! Trebuie se ne organizăm, se ne unim între noi și cu preoții noștri! Trebuie se ne luptăm și se fim gata și la jertfe!“

Se vede așa-dér și de aici cât de serioasă li-se pare cercurilor competente catolice agitațiunea cea mai nouă în sinul Germanilor, care este îndreptată în contra catolicismului, dér în fond are un caracter politic și național stând în strinsă legătură cu luptele politice recente ale Germanilor. Acesta rezultă și din cunoscuta pastorală a cardinalului arhiepiscop al Vienei Gruscha, în care acesta a aflat de lipsă a accentua în deosebi, că „biserica catolică îmbrățișeză cu aceeași iubire toate națiunile“.

Germanii austriaci se plâng înse tocmai, că clerul roman din vechime n'a îmbrățișat cu aceeași iubire pe Germanii, ci a sprijinit mai mult pe contrarii lor. Se plâng în deosebi, că însuși Papa Leo XIII ar fi asigurat într-o circulară pe Slavii din Austria, de deosebita sa simpatie; că cerurile clericale germane din Austria sunt întotdeauna pe partea adversarilor în luptele naționale ale Germanilor. Se mai plâng, că în ținuturile mixte ale Boemiei trei din patru părți ale preoților sunt Cehi înfocați, și altele de acestea.

Nu voim se cercetăm întru cât sunt basate ori nu toate aceste plângeri. Una însă se pôte afirma: că ori-cum ar sta lucrurile, nică-odată Germanii din Austria nu au fost în pericol de a fi amenințată naționalitatea lor din partea clerului catolic. Din contră au fost timpuri nu tocmai îndepărtate, când același cler era un sprijin al supremației germane.

Dér s'au schimbat timpurile, s'a deșteptat puternic conștiința națională a popórelor și ast-fel Slavii din Austria își pretind adă dreptul lor egal cu Germanii.

Mișcarea cea mai nouă din Austria, inițiată de cătră naționali radicali Germani va fi însă, credem, în tot cazul un *memento* pentru biserica romano-catolică, ca se nu uite, că sentimentul religios nu se mai pôte cultiva adă decât numai în deplină concordantă cu sentimentul național al popórelor.

Colectele pentru monumentul lui Șaguna. „Telegraful Român“ spune, că colectele pentru monumentul lui Șaguna au dat rezultate multumitoare. Sibiuul a premerers cu exemplu contribuind singur cu 2000 fl. Dintre toate comitetele, numai în al Hunedórei, ai căruia locuitori peste 90% sunt Români, autoritățile administrative,

după cum se scie, au oprit colecta, confiscând listele și sumele colectate și pedepșind pe colectanți.

La reprezentația făcută de Consistoriu, guvernul a răspuns, că pe baza Statutului organic, biserica română gr. or. „are dreptul a mijloci în și afară de metropoliă“, la ordinul sinodului eparchial, colecte de bani pentru ajungerea de scopuri bisericesci, școlare și fundamentale, precum și filantropice, dér pentru alte scopuri nu are“. Cu toate acestea, guvernul ia ulterior spre scoire înscințarea Consistoriului, fiind-că „n'are nimic contra eternisării memoriei fostului arhiepiscop și metropolit“, și provocă pe vicespanul comitatului Hunedóra, ca se nu mai impedeze colectele și se restituie listele și sumele confiscate, ér sentințele aduse în cauză se le anuleze.

Așa-dér colectele pot fi începute și acolo, unde ele au fost sistate.

„Tel. Rom.“ apeléză la credincioși și mai ales la preoți — dintre cari unii deși în stare bună au premers cu cel mai urit exemplu, retrăgându-se înși-și dela colectă, — ca se contribuie și se lucreze cu zel pentru succesul colectei „cu atât mai virtuos, cu cât încă nu-i târziu și nu este definitiv decis, decât din banii incurși se va ridica o statuă — de alt-cum lucru neobișnuit în biserica ortodoxă pentru arhiepiscop — ori se va crea un monument aere peraeniu, o instituțiune culturală, a cărei lipsă se va constata atunci, când ideia va lua trup“.

Un ordin-circular al lui Szell. Foile ungueresci publică un ordin-circular adresat cu data de 6 Aprilie o. de d-l Szell, ca ministru de interne, cătră toate comisiunile centrale electorale din țară privitor la procederea pentru *compunerea și rectificarea listelor alegătorilor dietali*, ér în deosebi privitor la stabilirea legală a pătrărului de sesiune urbanială, precum și a minimului dărei de pământ.

Scopul circularii este, cum se vede, de-a îndruma organele respective la o conștiințioasă respectare a prescrierilor legale în ce privește compunerea și rectificarea anuală a listelor electorale.

„Alkotmány“, care se bucură de această circulară scrisă în ton energic a ministrului de interne, își exprimă temerea, că deși ea țințese la cea mai conștiințioasă respectare a legii, nu va fi executată cum se cuvine, ba pôte executarea ei va paralisa cu totul intențiunea ministrului. Fiind-că — dice — mai ales în Ungaria de nord, precum cunoscem noi, administrațiunea este așa de coruptă, încât ni-se pare aprópe de necrețut, ca d-l Szell se-și ajungă scopul cu ordonanța sa și publicul electoral se nu mai fiă vexat, prigonit, exploatat și dript.

Vom publica în întregul ei această ordonanță.

Autonomia catolică.

Alatieri s'a ținut în Budapesta o ședință a subcomisiunii de 9 a Congresului catolic pentru autonomie, în care președintele Iuliu Szapary a dat sémă despre primirea de care a fost împărțit elaboratul acestei comisiuni la cercurile competente. Am amintit la timpul său, că această subcomisiune nu și-a înaintat elaboratul său comisiunii de 27 a Congresului, ci corului episcopesc și ministrului de

culte, dela care aștepta un răspuns. Ministrul Wlassics însă a declarat, că nu se simte îndemnat de-a desfășura punctul de vedere al guvernului și din cauza acesta nică nu s'a dimis a face critica elaboratului, căci, dicea el, prin o astfel de critică ar prăjudeca drepturilor Corónei și guvernului, ba chiar și competenței Congresului. Corul episcopesc catolic încă a dat cam astfel de răspuns. În urma acesta comisiunea de 9 a bătut în retragere, și a stat pasivă, până când în fine președintele Szapary a convocat-o într-o conferință pe ziua de 17 l. c., ér pe erf 18 l. c. a fost se se întrunescă și comisiunea de 27, pentru ca se desbată elaboratul de statut organic.

Foile ungueresci s'au ocupat dăilele acestea cu afacerea acesta și una dintre ele, arhiepiscopul „Egyetértés“ și-a spus deja părerea cu privire la desamintitul elaborat. Pentru-ca se se vadă, că de ce vederi sunt conduși și de ce fel de sentimente sunt stăpâniți cei din tabăra estremilor maghiari cu privire la *autonomia*, estragem următoarele din lungul articol al fôiei amintite:

„Intre paragrafi, cari reguléză autonomia dieceselor și a comunităților bisericesci, sunt și de aceia, cari s'au concipiat cu forțe puțină considerare la împrejurarea, că avem diecese greco-catolice, în cari tendința de separațiune națională valahă este tot atât de mare, ca și în biserica ortodoxă greco-orientală. A investi aceste diecese cu cerc de autonomie mai larg decât cel de până acum ar însemna aprópe a *da cutitul în mâinile inamicilor națiunii maghiare*, oăci atunci s'ar organiza deosebit după comune, protopopiate și diecese pentru realizarea cunoscutelor scopuri de naționalitate pe cale și cu mijloce autonome religiose.

„Tot acesta e de dis și despre o parte a catolicilor din sinul celor-lalte naționalități, ale căror tendințe au fost desvélite destul prin cunoscutele mișcări ale Bunevaților din Bănat și ale Șvabilor din Tolna. Nu trebuie însă se se uite nică de aici membri ai clerului catolic din Ungaria de nord, cari sunt *panslavi notorii* și ori unde lucreză timp mai îndelungat, au infectat generațiunii întregi, au crescut mai ales adevărate tabere panslave organizate în jurul lor. O autonomie mai largă în mâna acestora, ar avé același rezultat, ca la Valahii.

„La totă întâmplarea însă, pe lângă cea mai bună supozițiă, piedecile consolidării statului maghiar s'ar mai spori cu una, pe care tradarea de patriă ascunsă sub eticheta fanatismului religios ar grăbi s'o exploateze cu prisosință“.

„Egyetértés“ e și naiv și perfid. Naiv, când presupune, că Românii greco-catolici s'ar bucura de-o autonomie cum vor se li-o pregătescă d'al de Szapary și Apponyi et tutti quanti din tabăra șovinistilor; de-o autonomie, care, așa cum este contemplată, ar înghiți biserica română unită și ar contopi-o în sinul bisericii catolice maghiare ou scole și averi cu tot. Perfid, de altă parte, când agitéză în contra drepturilor de autonomie pe sémă bisericilor greco-catolice nemaghiare, dat fiind, că cavalerii dela acest organ de publicitate maghiar au fost cei mai fervenți apărători și antelup-tători ai *receptiunii jidane* pe timpul luptelor agitate politice-bisericesci.

Orațiune funebră

la înmormântarea lui Lascăr Catargiu.

Reproducem aici din cuvânt în cuvânt partea dintâi și din urmă a discursului pronunțat de d-l Tache Ionescu în biserica Sf. Nicolae (Tabacu) cu ocaziunea înmormântării lui Lascăr Catargiu:

Mi-s'a dat dureroasă cinste să spun cea din urmă vorbă lângă resturile pământești ale marelui Lascăr Catargiu, de sigur fiindcă am fost cel din urmă al lui secretar, fiindcă șapte ani și jumătate am trăit din viața lui, am trăit o vreme care va rămâne cea mai dulce a vieții mele, ori-care mi-ar fi ursita.

L'am vădut de aproape și l'am înțeles pe iubitul nostru mort; l'am vădut de aproape și am stat uimit de atâta mărire, cum stau pironit în fața unei ast-fel de pierderi.

Nu se poate vorbi aici de cele făcute de Lascăr Catargiu; ar fi să desfășurăm aici totă istoria noastră contemporană, aceea care s'a scris și mai ales aceea care nu s'a scris, căci Lascăr Catargiu era din rarii omenii, cari vor să facă lucrurile, der le este indiferent, decă se scie ori nu cine le-a făcut.

Toți admirăm extra-ordinară fire a acestui om. Toți admirăm jertfa lui continuă pentru binele țării. Toți suntem păturași de mărire morală a acestui om, care niciodată nu s'a clătinat, care niciodată nu a existat.

Stăm înmărmuriți dinaintea virtuților lui, ne plecăm genunchii dinaintea faptelor lui.

Și, d'asupra tuturor, ne stă în față ca o taină neexplicată, seninătatea lui fără de pereche, cea seninătate, care înfățișează pe acest soldat, ca pe un patriarh.

Mulți oameni mari, mulți oameni de ai noștri, au făcut și jertfe, au făcut și lucruri mari. La mulți a învins dragostea de țară asupra pornirilor personale, sentimentul datoriei asupra sentimentului personalității.

La Lascăr Catargiu n'a fost niciodată nevoie de o astfel de învingere, fiindcă la el n'a fost niciodată luptă.

Și energie și blând, și hotărât și cuminte, și neînfruntat în contra răului și cuceritor de bunătațe, și vnic ca un erou antic și îndoișat ca o femeie, și pătrunșător până în adâncul firei oamenilor și naiv ca un copil, Lascăr Catargiu a dus o viață de sfânt în mijlocul valurilor patimilor lumesci, a rămas pururea liniștit în mijlocul bătăliilor celor mai dușmănoase.

Taina acestei firi fără pereche este tocmai desăvârșitul lui echilibru. De tiner el și-a avut o concepție a vieții, foarte simplă și foarte curată și totă viața s'a supus acelei concepții, fără nici o îndoială, fără nici o șovăire, fără nici o luptă launtrică.

Credincios al Sfintei Biserici, Lascăr Catargiu nu și-a turburat firea cu nici una din îndoelile vécului. Răzimat pe această credință el și-a dus foarte simplu încă dela început: moși și strămoși de-ai mei au muncit pentru țara asta; viața, pe care mi-a dat-o Dumnezeu, dator sunt să o închin acestei țări.

O astfel de desăvârșită biruință a virtuții, la el s'a obținut fără nici o sfășiere, fără nici o luptă. S'a devotat în tot timpul țării, fiindcă așa trebuia să facă, fără să se întrebare un singur moment, decă face bine, ori rău. O altă concepție pentru el era lucru imposibil, lucru nefiresc.

În vremurile din urmă, cui-va care îi propune să meargă să se odihnescă câțiva ani în străinătate, Lascăr Catargiu răspundea cu o completă seninătate: sunt dator să lucrez pentru țară, cum s'ar putea să plec? Și a rămas.

Așa mi-l închipuiesc pe acest mare om în toate împrejurările vieții lui pe care atât le admirăm.

Când la 1858 a renunțat la tronul Moldovei pentru unire, se nu credem, că a fost în el vre-o luptă și naturala ambiție a omului.

De loc, Lascăr Catargiu și-a dat: trebuie unire, unire cu mine nu se face, decă să mă retrag, fără ca măcar să închipuiesc, că face un sacrificiu.

Când la 1864 a stat în cameră, la locul lui de președinte, pe când armata intra în sală și deputații alergau în toate părțile, se nu credem, că a fost în el luptă, fiă de o clipă, între sentimentele conștinței personale și acel al păstrării demnității adunării. De loc. A stat, firesc pentru că trebuia să stea fără turburare și fără esitare.

Când la 1866, Aprilie, a făcut actul de energie care a scăpat Unirea, se nu credem că a fost în el, în el omul cel mai

blând, luptă între nevoia de Stat și mila pentru cei rătași. Nu, a fost energic fiindcă așa trebuia să fie. Tocmai pe urmă îl văd cuprins de jale și podidit de lacrimi pentru cele ce trebuiau să se întimple.

Când la 1871 a scris în istoria țării acea pagină glorioasă, care singură de ar fi și tot l'ar pune alături cu cele mai curate și mai mari figuri ale neamului din toate vécurile, se nu credem, că a fost în el vre-o esitare, vre-o nevoie de socoteli și raționamente complicate. Nu, lucrul i-a venit firesc. Dinastia streină pentru care el luptase, trebuia păstrată, și s'a asvêrlit în arenă.

Tot așa la 1896. De rindul acesta nu mi-l mai închipuiesc. De rindul acesta l'am vădut, căci în totă această criza i am fost slujbaş și cu di, ces cu ces.

Țera întregă a admirat sacrificiul pe care l'a făcut pentru biserica Lascăr Catargiu în acea în vezi memorabilă împrejurare. Și vor fi închipuit mulți pôte, că va fi fost vre-o luptă în conștiința lui Lascăr Catargiu, între legitima ambiție de-a triumfa și de a lua încă odată sacrina puterii, și dorința de-a vedea pe totți la oaltă într'o cestie mare. Nu, nici o luptă, nici o esitare; nici o clipă n'a trecut în această ființă superioară ideea, că s'ar putea să facă alt-fel. Jertfa îi părea lucrul cel mai firesc; ce dio? noțiunea chiar de jertfă nu este potrivită cu el. Iși făcea datoria și nici nu și putea închipui, că făcându și datoria, pôte jertfi ceva.

Nu mai vorbesc de împrejurările mai recente. Sunt prea noue, ca să pôte fi amintite în acest locaș de liniște sufletescă. Atâta țin să spun: că și aici Providența a fost bună cu el. L'a îngăduit să și facă datoria ca un soldat până în minutul din urmă, der a avut de grijă să l'impedeze de-a ajunge pe persoana lui pe câmpul de luptă. A murit în bătăia, der departe de sgomotul asurd al armelor, așa cum se cuvenea unui om, pe care avea să l plângă un neam întreg, fără nici o deosebire.

Așa a fost viața marelui nostru șef. A trăit ca un drept, și a fost un fericit, ca totți dreptți.

După- ce arată cât de popular a fost Lascăr Catargiu cu toate că el niciodată n'a venat după popularitate, oratul incheie ast-fel:

Blând și iubitor era Lascăr Catargiu. De aceea el a putut să lupte cu cea din urmă energie fără să lase nici o ură, de aceea el a putut să și mai bine de ani să fiă stegarul unui partid și totuși să l plângă neamul întreg. De aceea nu este cu puțință să-i zăgrăvim icona...

... Și în neputința noastră de-a spune pe deplin urmașilor cine a fost Lascăr Catargiu, să încheiem cu o singură vorbă:

Când a murit Lascăr Catargiu au plâns toți Românii, cum nu mai plânse pentru nimeni.

Fie-i țarina ușor!

Revistă externă.

Lupta pentru China. Anglia, Rusia, Franța și Italia s'au aruncat deodată asupra Chinei. Eri am semnalat o luptă ce a avut-o corabia engleză „Fame” în apropiere de Taipoo cu mai bine de 1000 Chinez înarmați, cari au atacat-o cu pușci și tunuri. Acum se anunță din Hongkong, că la 16 l. c. Englezii au arborat stindardul lor în Tey-Fus a cărei populațiune s'a prezentat prin o delegațiune la guvernator înaintea cărui și-a exprimat regretul pentru turburările din urmă și i a oferit un stég de mătasă. — Germanii încă țin ocuparea golfului Sanmun. Bieții Chinez stau incapabili în fața acestei mișcări de cucerire, ce se operează de către Europeani.

Regele Svediei la președintele Loubet. Alaltăeri regele Svediei a făcut o vizită președintelui republicii franceze în palatul Elysée, unde fu primit cu onoruri militare. Visita a durat 20 minute. Înainte de ce regele a părăsit palatul, și-a exprimat dorința de-a visita și pe soția președintelui. Indata după această Loubet i-a reînțors visita. La invitarea președintelui, regele a luat eri dejunul la palatul Elysée.

Conferența de pace. Scim, că guvernul olandes a convocat pe ziua de 18

Maț conferența de pace și desarmare. În convocator se dice între altele: „Deore-ce proiectul, care este a-se mulțami nobilei inițiative a Țarului, a întâmpinat pretutindeni la puteri cea mai mare recunoștință și aprobare generală, Excelența Sa ministrul rusesc de esterne a adresat în 30 Decemvre 1898 (11 Ianuarie 1899) o a doua notă circulară către reprezentanții diplomațiici, care dă o formă mai concretă marilor idei ale nobilului împérat și indică anumite cestiuini, cari ar fi să se pună înaintea conferenței plănuită spre discuțiune. Din cause de natură politică guvernul imperial rusesc e de părere, că n'ar fi de dorit, ca conferența să se întrunească în vr'una din capitalele marilor puteri și, după ce a câștigat aprobarea guvernelor interesate, s'a adresat guvernului din Haga, ca să-i câștige învoirea de-a fi sediul conferenței din cestiuine. În urma acosta și în înțelegere cu guvernul imperial rusesc, am onóre a te îndruma să inviți guvernul de a se reprezenta la amintita conferență pentru desbaterea cestiuinilor cuprinse în a doua notă circulară din 30 Dec. 1898, precum și a celor cuprinse în nota circulară din 12—14 August 1898 — cu eschiderea însă a tuturor cestiuinilor, cari privesc raporturile politice ale statelor, séu cari ar atinge lucrurile statorite în convențiuni”.

SCRIRILE ȚILEI.

— 7 (19) Aprilie.

† Antoniu Schiau. Dela Pesta ni-se anunță mórtea consilierului r. u. la fișcalatul erarial Antoniu Schiau, unul dintre preaputini noștri bărbați, cari ocupă funcțiuni mai înalte. Reposatul s'a distins prin' o deosebită capacitate și hărnicie în oficiul séu, altfel de mult n'ar mai fi fost în activitate în împrejurările de aici, ca unul care era mândru de originea sa română și și a prețuit neamul. Soției reposatului, d-nei Constanța de Dunca Schiau, și rudeniilor le adresăm profunda noastră condolență.

Dr. W. Rudow. Din Oradea-mare ni-se anunță decedarea cunoscutului scriitor german Dr. Wilhelm Rudow, întemplat în 4 (16) Aprilie în anul al 40-lea al etății și al 8-lea al căsătoriei. Rudow era cunoscut ca filo-român, care s'a ocupat mult cu literatura noastră și purta un viu interes față de cauza Românilor. El a scris în limba germană o istorie a literaturii române și de repetite-ori a publicat în cauza noastră articuli favorabili prin anumite foi germane. În anii din urmă a editat revista „Fóia literară”, pe care o redacta soția sa, d-na Lucreția n. Suci, careia îi adresăm sincerele noastre condolențe.

Fómete în Ungaria. Într'una din comunele celui mai bogat și „mai maghiar” comitat al Ungariei bántue fómete cu toate ororile ei. Este comuna *Ciongrad-Mindszent*, de unde i-se scrie lui „Bud. Hrlp”, că sunt familii cu câte 4—5 copii, cari *zac bolnavi din cauza fómiei* și că rară este casa unde se nu bántue fómea. Poporul cere lucru și sprijinul autorității, der acestea nu-i cred, ci-l acusa de socialism, cer *gendarmii, baionetă și glonț* pentru a susținé ordinea. „Acosta nu-i dreptate, drept și lege — esclamá numita fóia — nu-i bunăvoință, nici liberalism, nu e nici ordine nouă, ci vechiul sistem”.

O întemplanță rară. Ni-se scrie din *Rodna vechiă*: În 14 Aprilie st. n. a reposat aici plugarul *Macavriă Catul* și soția sa *Salomia*, amândoi într'o di, amândoi în etate de 74 ani și amândoi de odată au fost înmormențați. Ei au trăit împreună 45 de ani, ducând o fericită viață conjugală, și trăind nedespărțiți până la mórte. La înmormențarea lor, în 16 Aprilie n., era nu numai ceva neobiciuit, der și foarte mișcător de a vedé conductul funebrai înaintând încet pe strade cu două cociuguri alături. Fiind Dumineca, un public foarte numeros i-a petrecut la odihna eternă.

Nenorocire. Dumineca după améđi, mai mulți copii și copile de școlă, voind să prindă paseri, au intrat în turnșorul din

jos (cel negru) de după ziduri (la Romuri) și s'au suit pe păreți în sus. Cu ocaziunea acosta unul din ei cădend, și-a frânt un picior. Nenorocitul e fiul unui comerciant din Blumena, cu numele Bolland, și e înscris pe cl. III reală la Sași. Din norocire, spitalul fiind în apropiere, i-s'a putut da repede ajutor, fiind transportat la spital. Este un obicei periculos, că mulțime de copii se adună pentru a se juca la turnul amintit, sáring și alergând printre crepăturile stâncilor, așa că foarte ușor pot să se nenorocescă. Acest obicei ar trebui curmat.

Demonstrația socialistă în Graz.

În 16 l. c. a fost o mare demonstrație socialistă în Graz. Aprope 2000 de muncitori socialiști au demonstrat în favorea sufragiului universal. Mulțimea se opri dinaintea casei primăriei și amenință cu ciomegele și cu pumnii. De aici au pornit spre biserica, conturbând serviciul divin. Ei sbierau cât îi lua gura: „Nieder mit den Schwarzen! Los von Rom” ș. a. Publicul năvăli înspăimântat afară din biserică, după-care demonstrații merseră dinaintea locuinței primarului, făcend sgomot și înjurand.

Un rar incident la universitatea din Bologna.

Giosue Carducci, renumitul poet italian, este profesor de literatură la universitatea din Bologna. În 13 l. c. el provocă un incident rar în felul séu, care în întregă Italia a făcut o impresie penibilă. Carducci ținea tocmai o prelegere, când un domn din societatea înaltă a Bolognei cu numele Bertesi intră, vrénd să asiste și el la prelegere. Carducci observându l, îl provocă să părăsească sala. Bertesi se ridică și duse, că prelegerile la universitate sunt publice, el are prin urmare dreptul de a asista. La acosta Carducci sări de pe catedră și strigă: „Séu d-ta pleo, séu eu”. Bertesi părăsi imediat sala și a doua di a adresat lui Carducci un bilet cu următoarele rânduri scrise: „Am cređut, că stau față cu cel mai mare poet al Italiei, însă m'am înșelat, căci d-ta ești cel mai mare țeran al Italiei”. Casul a produs senzația în Italia întregă.

Papa în biserica St. Petru.

Cu data de 17 l. c. se comunică din Roma următoarele:

Eri a fost adevărată emigrația de omeni către biserica St. Petru din Roma. Pôte că niciodată dinaintea bisericei nu s'a aflat adunată atâta mar de lume, ca în acea di. Nu mai e lipsă să spunem, că în interiorul bisericei indesuala era ne mai pomenită. Sute de omeni asediau în înțelesul adevărat ale cuvântului altarele. Cel puțin 9000 se aflau în biserică pe la órele 9, fiă-care niusind a-și câștiga loc mai bun, pentru-că avea să asiste însuși Papa Leo XIII, aducend rugăciuni de mulțămire lui Dumnezeu, că l'a reinsănătoșat. Punct la óra 10 sgomotul dispărú ca în pământ, fiă-care aștepta momentul să apară Papa. El și aparú ședend pe un scaun-tron purpuriu aurit. La vederea lui miile de omeni strigară ca n'tr'un glas un imponent „Evviva”, bărbații își fluturau palăriile, femeile basmalele și din sute de ochi erupseră lacrimi de bucurie și pietate.

Încet, ca o apariție din altă lume, scaunul-tron se mișcă înainte; de pe câmpul lui roș se distingea viu figura sântifului părinte. Triregnul îi umbria fața îngustă și albă din care se răspândeau rațele vii ale ochilor săi adânciți în orbite. Mâna îi tremura și pe buze i-se ivi ușor un zîmbet dureros.

Scaunul tron fu dus apoi în basilică și fu postat dinaintea scaunelor cardinalilor. Cu ajutorul a doi mosignori, Leo XIII s'a dat jos și, răzimat de cei doi preoți, merse să ocupe loc pe tronul din apropiere. După- ce sosi aici, corul din capela Sixtina intonă: *Tu es Petrus*, apoi se începu liturgia, pe care Papa o ascultă cu mâinile puse cruce pe piept. În decursul liturgiei se ridică de două ori și, răzimat de cei doi preoți, merse la altar, unde se rugă câte-va momente.

Pe la 10^{1/2}, când serviciul divin se fini, cardinalul *Masella* pași dinaintea tronului, ingenunchi, prinse mâinile Papei și sărută inelul pescarului, făcând apoi semn purtătorilor de scaun, cari ridicară din nou pe Papa pe sediu și l'au dus sub columna Bernini. După-ace ajunse aici Leo XIII își puse ochilarii și începă să citească o rugăciune. Glasul său era tremurător și abia putea fi audiat la depărtare de cinci pași. După rugăciune se ridică din nou și recită „Benedictio Dei omnipotentis“, apoi ședând erași încheiă binecuvântarea între strigări de „Evviva“ ale mulțimei imense. Înainte de a intra în capela Pietă, Papa se mai întorse odată către mulțime și cu ochi în lacrimi făcând semn de adio publicului din biserică.

După serviciu, Papa se jelui, că e foarte obosit. După amiazi l'a vizitat doctorul Laponi, care a constatat, că bătrânul părinte e pe deplin bine.

Export de lapte la Constantinopol.

Comitetul Reuniunii agricole române din comitatul Sibiului publică un apel și o invitație la o întrunire generală, ce se va ține Vineri în 9 (21) Aprilie în Sibiu, în care se va discuta chestiunea exportului de lapte la Constantinopol. În întrunire se vor da lămuriri asupra scopului și rostului acestei întreprinderi, cum și asupra mijloacelor de aplicat. Este necesar, dice apelul, ca să ia parte la întrunire 2—3 fruntași sau măcar 1 din fiă-care comună de pe teritoriul Reuniunii. În întrunire se vor împărți apelurile, liste de subscrieri ș. a. În apel însuși comitetul dă următoarele explicații:

„Vorba este de a se exporta laptele de vacă la Constantinopol, zilnic în cântățime de 15.000 litre cel puțin. De *fie-care litru* de lapte, firesc curat, economii singuratic vor primi 5 *cruceri*. O parte a câștigului datorit întreprinderii urmează a se împărți între economii, ca dividendă, și pentru de a urca în viitor prețul amintit. O vacă deoc, albă ori de soiu Pinzgau, care ar da zilnic 3 litre, aduce pe an 54 fl., două vaci 108 fl., trei vaci 162 fl., deose vaci 540 fl. Economul nu primesce asupra-și decât îndatorirea să predea laptele, mult sau puțin, dela vacile, cu cari s'a fost înscris la însoțirea locală de înființat. Așadar nu se cere zilnic aceeași cântățime. Predarea se poate chiar și întrerupe, d. es. când cu fătarea, vinderea sau îmbolnăvirea cutărei vaci. Urcarea până la cântățimi ori cât de mari, pe timp mai lung sau și mai scurt, este de-altcum binevenită. Luarea în primire a laptelui se poate chizăși numai în comunele în cari se vor fi înființat însoțiri de lăptărie cu cel puțin 100 vaci.

Deocamdată ajunge, decât în comună vor făgădui economii să predea laptele a 100 vaci cel puțin. Dela însoțiri locale numai cu 50—100, vaci se va primi laptele numai unde ar fi întemeiată speranța de a se ajunge numărul convenit în timp de câte-va luni, cum și unde s'ar fi însoțind economii din 2—3 comune apropiate“...

Comitetul Reuniunii îndemna pe fruntașii din comune să stăruască, ca la adunare să fie reprezentate toate comunele, cu atât mai vârtos, că subscrierile trebuie strinse și predate în timp de 2—3 săptămâni, la din contră întreprinderea se va îmbia de guvern altui ținut. Mai amintim, că apelul și invitarea sunt sprijinite și prin subscrierile a șese fruntași români din Sibiu, cari recomandă o participare cât mai numărösă la adunare.

Idei fundamentale în economia politică.

De Ioan Socuciu.

A) Baza și laturile fundamentale ale vieții omenesci; constantul și variabilul, sau absolutul și relativul.

(Urmare.)

2) Facultatea de-a abstrage și generaliza, rațiunea (ratio), pune pe om în poziția, ca să-și formeze concepte abstracte, să conchidă dela prezent la viitor și să-și estindă îngrijirea de trai și peste momentul trebuinței simțite.

Se dice, că animalele n'au facultatea de-a generaliza, n'au rațiune, nu-și pot forma concepte abstracte, și că acesta este cauza, că ele nu vorbesc, nu rid și n'au putut face nici un progres. Etă, cum rezonază în privința acesta filosoful A. Schopenhauer:

„Singura deosebire esențială între om și animal, care de mult se atribuie unei facultăți de cunoșcere de tot deosebite și exclusiv proprie, rațiunii (der Vernunft), se basază pe aceea, că omul are o clasă de reprezentări, cari animalelor le lipsesc. Aceste reprezentări sunt conceptele (die Begriffe), adică reprezentări abstracte, cari se scot din cele intuitive. Cea mai apropiată urmare de aici este, că animalul nici nu vorbesc, nici nu ride; o urmare mijlocită este multul și marele, care distinge viața omenescă de a animalelor.“¹⁾

Mai departe arată, cum reprezentările abstracte pun pe om în poziția, ca să lucreze cu intențiune, premeditare, după planuri și maxime, nu numai după impulsivitatea obiectelor intuitive, ce-i stau înainte.

Reprezentările intuitive au și animalele, omul însă pe lângă intuitive are și abstrase, care va să dice reprezentări din reprezentări, cu alte cuvinte, pe lângă cunoșcerea intuitivă omul mai are o forță de cunoșcere deosebită, care, fiind derivată din cea dintâi, fiind un reflex al aceleia, se numesc reflexiune.

Acesteia îi atribuie Schopenhauer la alt loc următoarea importanță: „Acest reflex abstract al intuiției în concepte ne-intuitive ale rațiunii, este singurul ce dă omului acel rezonament, care deosebesce atât de mult conștiința lui de-a animalelor și traiul său pe pământ îl face atât de diferit de-al fraților săi lipsiți de rațiune. El îi întrece pe aceștia (adecă pe animale) tot atât de mult în putere, cât și în suferințe. Ei trăesc numai în prezent, el pe lângă prezent, trăesc tot-deodată în viitor și în trecut. Ei satisfac trebuința momentană; el îngrijesc prin cele mai meșteșugite aranjamente de viitorul său, ba și de timpuri, pe cari nu le poate ajunge viața sa. Ei sunt cu totul supuși impresiunii momentului, influinței motivului intuitiv, pe el îl determină concepte abstracte independente de prezent. De aceea sevirșesc el planuri precegetate, lucră după maxime, fără considerare la împrejurime și la impresiuni momentane.“²⁾

(Va urma.)

Mulțămită publică.

Brașov, 6 Aprilie v.

Cu ocaziunea ședinței publice a societăților de lectură dela gimnasiu și școla comercială superioară din loc, ținută în 28 Martie v. a. c., au încurs ca oferte benevole dela:

Internatul Reuniunii femeilor române 5 fl., Dr. Ioan Mănoiu, Aurel Ciortea, Arseniu Vlaicu și Sierie Stinghe — câte 2 fl.

I. Moldovan, D. Lupan, N. N., I. Avrigean, D. Făgărășan, Dr. David D-na V. Onițiu, N. P. Petrescu, N. Coliban, D-na I. Maxim, C. Aisăr, Dr. Crăciun, Gr. Major, Dr. V. Saftu, D. Navrea, F. Preșmerean, D-na Sfetea, D. Pop. Iarca, G. Chelarin, D. Iarca, V. Goldiș, P. Burțita, N. N., Gr. I. Bunea, P. Nemeșiu, Al. Dogar, D-na M. Băiușescu și D-ra E. Popescu — câte 1 fl. Hedwig R. 80 cr.

D-na Chifa, Rev. Pascu, D-șerele Elvira, Illeana, Biți — câte 60 cr.

D-na V. Tășan, D-ra Lăcea, D-ra M. Bogdan, D-na V. Branice, D-ra Cernea, D-na I. Dariu, V. Furnică Lad. Popa, Nic. Fluștorean, I. Coliban, I. Budnariu N. Navrea, Elena Arefța, I. Preșmerean, Lazar Nastasi, Octav. Sorescu, T. Popoviciu, An. Banciu, M. Popoviciu, N. Murăroiu, N. Bala, I. Tănase, D-ra Rusu, D-na And. Băiu, și D-ra Zoe Damian — câte 50 cr. V. Meșotă 40 cr.

I. Socu, A. Mușlea, Const. Pop. H. Șoneriu și Maria Gall — câte 30 cr.

¹⁾ Vedți A. Schopenhauer. Ueber die vierfache Wurzel des Satzes vom zureichenden Grunde ed. III de I. Frauenstädt p. 97 și m. d.

²⁾ Schopenhauer die Welt als Wille und Vorstellung. I. p. 43.

N. N., 25 cr. N. N., 20 cr. R. Fatulețiu 15 cr. N. N., 10 cr.

Suma 61-20 fl.

În numele societăților aducem marimonoșilor contribuții călduroasă mulțămită.

Andrei Bărseanu, Nicolae Puican, conduc. soc. dela școla conducătorul societății comerciale. dela gimnasiu.

Nou abonament la Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Aprilie st. v. 1899

s'a deschis nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii fôiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 12 fl.
pe șese luni 6 „
pe trei luni 3 „
pe o lună 1 „

Pentru România și străinătate:
pe un an franci, 40
pe șese luni „ 20
pe trei luni „ 10
pe o lună „ 3,50

Abonarea se poate face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea.

Literatură.

Candela, fôia bisericească-literară, ce apare odată pe lună în Cernăuți și e redactată de d-nii profesori Dr. Emilian Voitușchi și Isidor Vorobchievič. Nr. 4, de pe Aprilie, conține:

Popovici — Capitolul al șeptelea al literei P. din Sintagma alfabetică a lui Matei Vlastar: Despre sântele Pasci; Găina, Universalitatea, ființa și originea religiei; Scurte comunicări (întrebări și casuri pastorale); Cronică; Bibliografie (Tarnavski, Voitușchi) — Colecțiune de practice (Simpliment). — Abonamentul: 4 fl. pe an, 2 fl. pe 1/2 an. Pentru România 12 lei pe an.

„Pintea Viteazul“, tradițiunii, legende și schițe istorice, de Ioan Pop-Reteaganul. Acesta, pe cât scim, e cea mai completă scriere despre eroul Pintea. În ea se cuprind foarte interesante tradițiuni și istorisiri din toate părțile, pe unde a umbat Pintea. Se află de vânzare la tipografia „A. Mureșianu“ în Brașov și la autorul în Reteag (Retteg). Prețul 20 cr. (cu posta 23 cr.).

NECROLOG. Mihail Vlăsa Cicudiș paroh gr. cat. în Săcalul de Câmpia, după lungi suferințe a răposat în 17 Aprilie n. c. în anul al 62-lea al etății. Răposatul a fost un preot inteligent și cu merite. În anii primii ai carierei sale preoțesci, pe când încă funcționa ca preot în Săbad, s'a edificat sub el o pomposă biserică în cea comună. L'jălesce intristată-i soția Iuliana născ. Conț, cu fiii și ficele sale Letiția, Măriora, George și Ieronim; Ana Pop și Maria Moga, ca surori. — Dumneșeu să l'odihnescă în pace!

ULTIME SCIRI.

Clușiu, 19 Aprilie. Conventul reformat a ales astăzi superintendent pe George Bartok.

București, 18 Aprilie. Eri M. S. Regele a cerut avisul președintelui camerei Giani asupra posibilității unei concentrațiuni liberale, care să reprezente nuanțele partidului. D-l Dem. Giani a promis în urma acesta a se pune în înțelegere cu șefii diverselor grupuri liberale și de a încerca, decât se poate face o concentrare.

Contrar scirilor răspândite astăzi, se afirmă, că Regele n'a însărcinat pe d-l Giani cu formarea cabinetului, ci a voit numai să afle în ce situațiune se află partidul liberal. După audiență d-l Gianni a conferit cu d-nii Eug. Stătescu și P. S. Aulian și cu amicii d-lui Sturdza.

București, 18 Aprilie. „Drapelul“ de astă-seră anunță următoarele: „D-l Dimitrie Gianni președintele Camerei, fiind însărcinat de M. S. Regele să formeze noul cabinet, d-sa s'a adresat și amicilor noștri, spre a le cere concursul. Suntem informați, că condițiile, în care amicii noștri ar primi să ia parte la formarea noului guvern ar fi următoarele: I. Reîntregirea partidului național-liberal prin constituirea unui guvern de concentrare. II. Disolvarea corpurilor legiuitoare.“

Petersburg, 18 Aprilie. Comanda marinei a dat ordin, ca o escadră combinată din mai multe corăbii mari să plece spre Italia spre a vizita porturile Neopole, Palermo și Genua. În cercurile diplomatice se dă mare însemnătate acestui ordin și e generală părerea, că escadra acesta rusescă este un fel de preludiviu a unei vizite ce Țarul va face-o la începutul acestei toamne în Roma.

DIVERSE.

Originea batistelor. Până acum cronicarii erau de părere, că batistele au fost folosite mai întâi de Venetiani în secolul al doi-spre-șecolea. Un scriitor francez însă arată acum într'o revistă din Paris, că batistele erau cunoscute încă pe timpul Grecilor și a Romanilor. Damele grece, când mergeau la preâmbulare, deuceau cu ele nișce cărpe de pânză pătrate, cu cari își ștergeau fața de praf și de sudori. Aceste petece de pânză erau cunoscute și la Romani, purtând diferite numiri, după modul întrebunțării lor. Astfel sudarium servia pentru ștergerea sudorilor; orarium pentru ștergerea nasului; solare servia pentru ocrotirea capului de arșița rașelor soarelui; focale era o bucată de pânză, cu care se înfășura gâtul în cas de bôlă. Cu ocaziunea emigrării popoarelor, batistele au dispărut din us și numai în secolul al 12-lea au început a fi erași aduse în modă din partea damelor venetiane.

Virtutea iubirii frățești. Un băiat de 16 ani din Stuttgart a dat de curând un rar și strălucit exemplu de iubire frățească. O soră mai mică a lui, cădând într'un cazan cu apă fierță, s'a opărit grozav, mai ales în partea de jos a corpului. Medicii au declarat, că copila numai așa poate fi mântuită, decât pielea arsă a ei va fi înlocuită cu pielea unui alt om. Unde se găsească însă un om, care să-și jertfescă pielea sa pentru acest scop? Fratele mai mărișor al copilei, cu numele Frohmüller, după ce vedă, că un asemenea om nu se găsesce, se espuse însu-și la trei operațiuni. Medicii despoiară de pe picioarele băiatului pielea necesară, cu care au putut să vindece pe copilă. Așa istorisesc cazul foile din Stuttgart.

Ofert de căsătorii. Un diar din New-York publică între anunțuri un ofert de căsătorii nu tocmai de toate zilele. Un farmer american (arendator de moșii) caută bărbat pentru ficia sa, care a trecut peste 30 de ani, nu scim cu cât. Tatăl ofere fiecei sale șestre un milion în bani gata. Bărbatul poate fi ori cât de șerac, numai să potă dovedi, că totă viața a petrecut-o în muncă onestă și din trecutul lui de până-acum se se potă conchide, că va fi și în viitor om harnic și muncitor. Farmerului, după ce va fi achitat șestrea de un milion, îi mai rămân patru milioane, cari încă au se ajungă în buzunarul ginerelui, decât acesta va fi om harnic și de omenia.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 17 Aprilie 1899.

Renta ung. de aur 4%	119.65
Renta de corone ung. 4%	97.50
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	121.—
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	101.—
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	120.20
Bonuri rural. uagare 4%	95.60
Bonuri rurale croate-slavone	96.30
Impr. ung. cu premii	163.25
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	138.55
Renta de argint austr.	100.95
Renta de hartie austr.	100.55
Renta de aur austr.	120.—
Losuri din 1860.	139.60
Actii de-ale Băncei austro-ungară	923.—
Actii de-ale Băncei ung. de credit.	380.95
Actii de-ale Băncei austr. de credit.	358.50
Napoleonori	9 55 1/2
Mărci imperiale germane	58.95
London vista	120.52
Paris vista	47.80
Rente de corone austr. 4%	100.65
Note italiene	44.45

— Anunț —

„Sălagian” institut de credit și economii, în virtutea § lui 10 din statute și pe baza concluziunii direcțiunii plenară, ținută în 28 Ianuarie 1899, declară de anulate următoarele acțiuni, per 50 fl. nominal:

Nr. 719, 720, 721, 722, 723 și 724 a Dănei Maria Cheresteș din Deși.

Nr. 1741, 1742 și 1743 a D-lui Dr. Ioan Faikas, avocat în Deși.

Nr. 905 a D-lui Demetriu Câmpian din Sibiu.

Nr. 1300 a D-lui Ioan Rusu Șirianul din Arad.

Versamentele încurse la aceste acțiuni se transpun la capitalul de rezervă și pentru valorarea acțiunilor nulificate se deschide concurs de cumpărare.

Zsibou, la 16 Aprilie 1899.

Pentru direcțiune:

D. Suci,
director executiv.

Nr. 1953—1899.

PUBLICAȚIUNE!

Se aduce spre cunoștință publică, cumcă din incidentul apropierei anutimpului mai călduros, cu 25 a lunei curente începând se va dispune o **revisiune generală și fundamentală** a prescripțiilor atât sanitare, cât și a celor pentru siguranța de foc, pe întregul teritoriu orășenesc.

Se provocă deci toți locuitorii, mai cu seamă însuși proprietarii de case, ca până la amintitul termen

să corăspundă tuturor prescripțiilor de lege și a celor statutare cu referință la căratul gunoierului și curățirea latrinelor, la curățenia curților, localităților de locuință, grădinilor, fabricilor, prăvăliilor, magazinelor etc., și la procurarea requisitelor pentru stingerea focului, observând aceste prescripții și pe viitor cu rigurozitate, de orecă în cas contrar fiă-care transgresiune se va pedepsi conform §. 7 și 10 al art. de lege XIV, din 1876, eventualmente a § lui 125 și 141 al art. de lege din 1879 fără considerațiune și cu totă rigurozitatea.

Brașov, 6 Aprilie 1899.

3—3 *Căpitănatul orășenesc.*

Dirrecțiunea tramvaiului Brașov—Săcele.

Nr. 246—1899.

Publicațiune!

Avem onărea a aduce la cunoscința publică, că **cu 1 Mai** a. c. intră în vigoare **ordinea cea nouă de vară a mersului tramvaiului.**

Placate cu ordinea mersului tramvaiului, asemenea și esemplare din mersul trenului în formă de octav se pot căpăta în *Biroul Direcțiunei șirul inului Nr. 27* la finitul lunei curente.

Eemplare mică cu ordinea mersului tramvaiului se vor da On. public gratis din partea conducătorilor.

569,1—1. *Administrația Tramvaiului.*

Concurs.

„*Cordiana*”

institut de credit și de economii, societate pe acți în **Foventa** (Főfeld) u. p. Ujegyház, are necesitate de un **bun contabil**, cu salariu anual de 500 fl. și cu perspective de avansare.

Să documenteze cu acte în regulă, că a terminat școla de comerț, a făcut practică cu bun succes la vr'o bancă din țară, că cunoșce bine limbele română, maghiară și germană, și că se bucură de o bună reputație în societatea în care trăește, ne lipsindu-i nici certificatul de nascere.

Terminul concursului va fi finea lui **Mai** a. c.

4—4.428 **Dirrecțiunea.**

„*Gazeta Transilvaniei*” cu numărul à 5 cr. se vede la librăria **Nic. I. Ciurcu** și la **Eremias Nepoții.**

Cursul pieței Brașov.

Din 18 Aprilie 1899.

Bancnota rom. Cump.	9.47	Vënd.	9.49
Argint român. Cump.	9.40	Vënd.	9.44
Napoleonori. Cump.	9.52	Vënd.	9.54
Galbeni Cump.	5.63	Vënd.	5.66
Ruble Rusesce Cump.	126.75	Vënd.	128.—
Mărci germane Cump.	58.80	Vënd.	—
Lire turcesce Cump.	10.70	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	101.—	Vënd.	102.—

ANUNCIURI

sunt a se adresa subscrișei administratiunii. In casul publicării unui anunț mai mult de odată se face scădăment, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.”

Căștigul cel mai mare

în casul cel mai favorabil

1.000,000
CORÓNE.

Consemnarea tuturor celor **50,000** căștiguri.

Cel mai mare căștig în cel mai favorabil cas

1.000,000 coróne.

Căștigurile speciale sunt împărțite cum urmăză:

Coróne	
1 Prämie	600000
1	400000
1	200000
2	100000
1	90000
1	80000
1	70000
2	60000
1	40000
5	30000
1	25000
7	20000
3	15000
31	10000
67	5000
3	3000
432	2000
763	1000
1238	500
90	300
31700	200
3900	170
4300	130
50	100
3900	80
2900	40

50,000 cășt. și pr. în sumă de **13.160,000**

In curând urmăză a patra mare loterie de clasă reg. ung. Ea conține:

100,000 și **50,000** losuri originale și căștiguri în bani,

asa-dér jumătate din losuri trebuie să fie trase conform specificării alăturate și ș prospectul de căștig este enorm de mare.

In total vin **treispredece milioane 160,000 coróne** spre decideră sigură. Cel mai mare căștig în casul cel mai favorabil

Un milion coróne.

Binevoitoare comande urgente de losuri originale cu prețul original stabilit după plan:

pentru un întreg los original I. cl. fl. 6.—
„ o jumătate ” ” I. ” 3.—
„ un pëtrar ” ” I. ” 1.50
„ o optime ” ” I. ” .75

se expedeză cu ramburs séu pe lângă trimiterea înainte a sumei. Liste oficióse se expedeză după tragere, planuri stau la dispoziție gratis. Tragerile se efectuesc publice sub supravegherea guvernului reg. ung.

Ne rugăm pentru comande cel mult până la

24 Aprilie a. c.

direct la

A. TÖRÖK & Co.

colectorii principali ai loteriei de clasă reg. ung.

Budapesta, V. Waitznering 4a.

Multe și forțe mari căștiguri am solvit noi prea stimaților noștri clienți și anume **în timp scurt peste unu și jumătate milion coróne.**

Scrisóre de comandă de tăiat.

Domnului A. TÖRÖK & Co., Budapest.

Binevoitii a trimite Losuri originale clasa I. a Loteriei de clasă reg. ung. împreunată cu planul oficial.

Suma de fl. { a se lua cu ramburs, ur- } (Ce nu convine
méză cu mandat postal. } sé ștergeți).

Adresa acurată.

AVIS!

Prenumeratiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potú face și renoi ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonați sé binevoiască a arăta în deosebii, când voiesc la espedarea sé li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou sé binevoiască a scrie adresa lámurit șișă arate și posta ultimă.

Administrat. „Gaz. Trans.”

Sosirea și plecarea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Octomvre st. n. 1898.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Trenul de persoane la 8 óre dim.
- II. Tr. accel. peste Clușiu la 2 ó. 9 m. p. m.
- III. Trenul mixt la 10 óre 25 min. séra

Dela Bucureșci la Brașov:

- I. Trenul mixt, care circulă numai Vinerea dela Predeal, la 5 óre 20 min. dim.
- II. Trenul accel. la 2 óre 18 min. p. m.
- II. Trenul mixt, la 5 óre 20 min. p. m.
- IV. Trenul de pers., la 9 óre 8 min. séra.

Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:

- I. Trenul de persoane la 8 óre 25 m. d., (are legătura în St. Georđi cu Ciuc-Szerda și Ciuc-Gyimes).
- I. Trenul de persoane la 1 óra 51 m. p. m.
- II. Trenul mixt, la 6 óre 48 m. séra, (are legătura cu Ciuc-Szereda).

Dela Zărnesci la Brașov (G. Bartolomeiu):

- I. Trenul mixt 6 óre 22 min. dim.
- II. Trenul mixt la 1 óra 12 min. p. m.

Plecarea trenurilor din Brașov

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la 5 óre 8 mia. dimineța
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la 2 ó. 45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la 7 óre 48 min. séra.

Dela Brașov la Bucureșci:

- I. Trenul de persoane la 3 óre 55 min. d.
- II. Trenul mixt la 11 óre a. m.
- III. Trenul accelerat (ce vine pe la Oradía Clușiu) la 2 óre 19 min. p. m.

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:

- I. Trenul de persoane la 5 óre 19 min. dim. (are legătura cu Tușnad) Ciuc-Szereda. 3 ó. 15 m.
- I. Trenul mixt la 8 óre 50 min. a. m.
- II. Trenul de pers. la 3 óre 15 m. p. m. (are legătura cu linia Tușnad-Ciuc-Szered).

Dela Brașov la Zărnesci (G. Bartolomeiu):

- I. Trenul mixt la 9 óre și 5 min. a. m.
- II. Trenul mixt la 3 óre 18 min. p. m.